BOSNA I HERCEGOVINA
UREDZARAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-2689-9/21

Mostar: 11.11.2021. godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar, rješavajući po žalbi ponuditelja Defter d.o.o. Sarajevo izjavljenoj na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja u postupku javne nabave – nabava uredskog materijala broj: 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine ugovornog tijela Općina Ključ, na temelju članka 93. stavak (7), članka 104. i članka 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14) i članka 230. stavak (2) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH" br.29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13, 53/16), na sjednici Vijeća III, održanoj dana 11.11.2021. godine donio je

R J E Š E N J E

1. **Usvaja se** žalba ponuditelja Defter d.o.o. Sarajevo izjavljena na Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja u postupku javne nabave – nabava uredskog materijala broj: 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine ugovornog tijela Općina Ključ i **poništava se:**
   - **Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuditelja broj: 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine, te se predmet se vraća ugovornom tijelu na ponovni postupak**
2. O povratu uplaćene naknade za pokretanje žalbenog postupka, ovo tijelo će donijeti posebno Rješenje.

O b r a z l o ž e n j e

Ugovorno tijelo Općina Ključ (u daljnjem tekstu: ugovorno tijelo) je donijelo Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditelja u postupku javne nabave uredskog materijala 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine. Obavijest o nabavi broj: 1115-7-1-46-3-24/21 od 06.08.2021. godine objavljena na Portalu javnih nabava.

Na navedenu Odluku, ponuditelj Defter d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: žalitelj) izjavio je žalbu koju je ugovorno tijelo u skladu sa člankom 100. stavak (5) Zakona o javnim nabavama, proslijedilo ovom tijelu kod kojeg je zaprimljena dana 30.09.2021. godine. Navedena žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 13.10.2021. godine.

Žalitelj u žalbi navodi da izjavljuje žablu zbog pogrešne primjene Zakona o javnim nabavama BiH.
Dalje navodi:
Ugovorni organ je donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 04-11-9-1488-5/21 u postupku nabavke kancelarijskog materijala, tonera i ketridža kojom se ponuda ponuđača PLAN PLUS doo proglašava najpovoljnijom.
U predmetnom postupku, nakon otvaranja i evaluacije ponuda i završene aukcije utvrđeno je od strane Ugovornog organa da je neprirodno niska cijena kod ponuđača EUROSTAR doo te je istom upućen zahtjev za opravdanje neprirodno niske ponuđene cijene.
Pošto navedeni ponuđač nije dostavio pojašnjenje u ostavljenom roku Ugovorni organ je ovakvu ponudu odbacio i dodjelio ugovor drugoplasiranoj firmi PLAN PLUS doo.
Ugovorni organ je bio dužan prije zakazivanje eaukcije zatražiti pojašnjenje neprirodno niske cijene od ponuđača pa istu ponudu odbaciti kao nekvalifikovanu i zakazati eaukciju s kvalifikovanim ponudama (PLAN PLUS doo i DEFTER doo).
Pošto ponuđač EUROSTAR doo nije dostavio obrazloženje neprirodno niske cijene na zahtjev Ugovornog organa time njegova ponuda nije kvalifikovana te kao nekvalifikovan ponuđač nije mogao biti učesnik održane e-aukcije.
Ukazujemo na ustaljenu praksu ponuđača EUROSTAR doo i PLAN PLUS doo u prijašnjim postupcima gdje firma EUROSTAR doo nastupa s neprirodno niskom cijenom. Na taj način onemogućuju korištenje eaukcije, jer ponude enormno nisku cijenu ponude a posle odustane od potpisa ugovora ili ne dostave dokumentaciju po članu 45. ZJN koju su dužni dostaviti nakon odluke o dodjeli ugovora i time onemogućavaju ostalim učesnicima korištenje sistema aukcije.
Iz svega navedenog, smatramo da je Ugovorni organ napravio propust, pa predlažemo da Ugovorni organ usvoji ovu žalbu, poništi predmetnu odluku o dodjeli ugovora ,odbaci ponudu nekvalifikovanog ponuđača EUROSTAR doo te zakaže ponovo e-aukciju u predmetnom postupku.
Ukoliko Ugovorni organ ne usvoji ovu žalbu predlažemo da istu dostavi na razmatranje Uredu za razmatranje žalbi.

Ugovorno tijelo u izjašnjenju na žalbu navodi da je dana 21.09.2021. godine, Općina Ključ (u daljem tekstu:Ugovorni organ), putem email-a zaprimio je žalbu od strane „Deffter“ doo Sarajevo (u daljem tekstu: Žalitelj), na Odluku o odabiru najpovoljnijeg ponuđača broj:04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine u postupku javne nabavke roba - kancelarijskog materijala,tonera i ketridža sa Obavještenjem o nabavci broj: 1115-7-1- 46-3-24/21, objavljeno na Portalu javnih nabavki 06.08.2021. godine.
Ugovorni organ, postupajući u skladu sa članom 100. stav 5. Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj 39/14), mišljenja je da je žalba pravovremena, dopuštena, i uložena od strane ovlaštene osobe, ali da je **neosnovana.**
Žalitelj je uložio žalbu zbog pogrešne primjene Zakona o javnim nabavkama.
Žalbeni navodi se odnose na sljedeće:

Ugovorni organ je donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača broj: 04-11-9-1488-5/21 u postupku nabavke kancelarijskog materijala, tonera i ketridža kojom se ponuda ponuđača PLAN PLUS doo proglašava najpovoljnijom.
U predmetnom postupku, nakon otvaranja i evaluacije ponuda i završene aukcije utvrđeno je od strane Ugovornog organa da je neprirodno niska cijena kod ponuđača EUROSTAR doo te je istom upućen zahtjev za opravdanje neprirodno niske ponuđene cijene.
Pošto navedeni ponuđač nije dostavio pojašnjenje u ostavljenom roku Ugovorni organ je ovakvu ponudu odbacio i dodjelio ugovor drugoplasiranoj firmi PLAN PLUS doo.
Ugovorni organ je bio dužan prije zakazivanja eaukcije zatražiti pojašnjenje neprirodno niske cijene od ponuđača pa istu ponudu odbaciti kao nekvalifikovanu i zakazati eaukciju s kvalifikovanim ponudama (PLAN PLUS doo i DEFTER doo).
Pošto ponuđač EUROSTAR doo nije dostavio obrazloženje neprirodno niske cijene na zahtjev Ugovornog organa time njegova ponuda nije kvalifikovana te kao nekvalifikovan ponuđač nije mogao biti učesnik održane e-aukcije.
Ukazujemo na ustaljenu praksu ponuđača EUROSTAR doo i PLAN PLUS doo u prijašnjim postupcima gdje firma EUROSTAR doo nastupa s neprirodno niskom cijenom. Na taj način onemogućuju korištenje eakucije - ponude enormno nisku cijenu ponude, a poslije odustane od potpisa ugovora ili ne dostave dokumentaciju po članu 45. ZJN koju su dužni dostaviti nakon odluke o dodjeli ugovora i time onemogućavaju ostalim učesnicima korištenje sistema aukcije.
Žalitelj predlaže Ugovornom organu da žalbu usvoji kao osnovanu, , poništi predmetnu odluku o dodjeli ugovora, odbaci ponudu nekvalifikovanog ponuđača EUROSTAR doo te zakaže ponovo e-aukciju u predmetnom postupku.
U pogledu žalbenih navoda, ističemo sljedeće:
Člana 2. stav (1) tačka I) Zakona o javnim nabavama koji definiše da ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorno tijelo u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

- prihvatljiva - ako ispunjava sve uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom,
- neprihvatljiva - ako ne ispunjava uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom

Dakle, prihvatljivost/neprihvatljivost ponude se cijeni isključivo u odnosu na uslove koji se traže tenderskom dokumentacijom, odnosno ispunjavanja istih. U smislu navedene odredbe, prihvatljivost ponuda se ne može cijeniti u odnosu na bilo koje druge uslove van onih utvrđenih tenderskom dokumentacijom.
Ugovorni organ je utvrdio da su dostavljene ponude „PLANPLUS“ DOO ZENICA, „EUROSTAR“ DOO ZENICA i „DEFTER“ DOO SARAJEVO prihvatljive i ispunjavaju sve uslove koji su traženi tenderskom dokumentacijom.
Članom 3. stav (1) Pravilnika o uslovima i načinu korištenja e-Aukcije je propisano da prije zakazivanja e-Aukcije ugovorno tijelo u sustav e-Nabave unosi sve prihvatljive ponude.
Ugovorni organ je nakon utvrđivanja prihvatljih ponuda zakazao e-aukciju koja je održana 30.08.2021.godine.

Članom 66. stava (1) Zakona o javnim nabavama propisuje da ukoliko ugovorno tijelo ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuditelja zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuditelj ugovornom tijelu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može između ostalog sadržavati i poređenje sa cijenama na tržištu, ugovorno tijelo će odbaciti ponudu.
Shodno sa navedenom odredbom, ugovorno tijelo ocijenjuje da li je ponuđena cijena neprirodno niska, te je samim time na dispoziciji ugovornog tijela da ocijeni da li je određena ponuđena cijena neprirodno niska ili ne. Pored ove dispozitivne norme, članom 17. stavak (7) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda propisani su uslovi kada je ugovorno tijelo obavezno da od ponuditelja traži objašnjenje cijene ponude koju smatra neprirodno niskom, i to kada je:

a) cijena ponude za više od 50% niža od prosječne cijene preostalih prihvatljivih ponuda, ukoliko su primljene najmanje tri prihvatljive ponude, ili

b) cijena ponude za više od 20% niža od cijene drugorangirane prihvatljive ponude.

Stavom (8) iste odredbe Uputstva je propisano da ugovorno tijelo može od ponuditelja zatražiti objašnjenje ponuđene cijene, ako smatra da je ona neprirodno niska i iz drugih razloga navedenih u članku 66. Zakona.
Ugovornom tijelu nije zabranjeno da zahtjeva obrazloženje neprirodno niske cijene i prije zakazivanja i nakon završetka e-Aukcije. Naime, člana 66. Zakona o javnim nabavama, ne definiše eksplicitno na koju ponuđenu cijenu se isto može zahtjevati već je to ostavljeno na dispozitiv ugovornom tijelu tj. da obrazloženje može zahtjevati kada „ocijeni", odnosno „smatra" da je „ponuđena cijena neprirodno niska".
Slijedom navedenog, ugovorno organ je ocijenio da je cijena ponude ponuđač „EUROSTAR" DOO ZENICA neprirodno niska nakon zakazivanja e-Aukcije.
Proslijeđen je zahtjev za opravdanje neprirodno niske cijene ponuđaču „EUROSTAR" DOO ZENICA, a obzirom da isti nisu u ostavljenom roku dostavili traženo u sladu članom 66. Stav 1. Zakona o javnim nabavama ponuda je odbačena.
Donešena je odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuđača 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine kojom je „PLANPLUS" DOO ZENICA proglašen najpovoljnijim ponuđačem i dodjeljen im je okvirni sporazum za nabavku kancelarijskog materijala,tonera i ketridža.
U skladu sa prethodno navedenim mišljenja smo da navodi Žalitelja su neosnovani, te u skladu s tim nadamo se da će te odbaciti Žalbu Žalitelja, i time nam omogućiti dalju provedbu postupka javne nabavke.

Ovo tijelo prije nego što se upustilo u meritorno odlučivanje je u skladu s člankom 109. Zakona o javnim nabavama, utvrdilo da je žalba pravovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštene osobe.

Pored navedenog ovo tijelo je prije razmatranja žalbe utvrđivalo ispunjenost uvjeta u smislu odredbe članka 105. i članka 108. stavak (3) Zakona o javnim nabavama, te utvrdilo da su ispunjeni uvjeti za postupanje po istoj na način kako definiraju odredbe navedenih članaka Zakona.

Žalba je utemeljena

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim tijelom, izvedeni su dokazi na temelju pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog tijela i propisani zakonski postupak.

Razmatrajući žalbene navode žalitelja, ovo tijelo je utvrdilo da su u predmetnom postupku dostavljene tri prihvatljive ponude: „Plan Plus „ d.o.o. Zenica, „Eurostar" d.o.o. Zenica i „Defter d.o.o. Sarajevo, te da je nakon provodene stručne ocjene ponuda, ugovorno tijelo na temelju Izvještaja o radu/evaluacije ponuda broj: 04-11-9-1488-6/21 od 13.09.2021. godine, donijelo Odluku o izboru najpovoljnijeg ponuditleja broj 04-11-9-1488-5/21 od 13.09.2021. godine.

U obrazloženju predmetne odluke ugovorno tijelo je između ostalog navelo „da je nakon otvaranja i evaluacije pristiglih ponuda i završene E-aukcije, cijena najpovoljnijeg ponuđača izuzetno niska u odnosu na ostale ponuđače, zbog čega je ugovorni organ dana 31.08.2021.godine uputio ponuđaču „Eurostar" d.o.o. Zenica zahtjev za opravdanje neprirodno niske ponuđene cijene, te obzirom da navedeni ponuđač nije u ostavljenom roku dostavio obrazloženje neprirodno niske ponuđene cijene, shodno članu 66. stav 1. ponuda ponuđača „Eurostar" d.o.o. Zenica je odbačena."

Navedeno postupanje ugovornog tijela za žalitelja je sporno iz razloga što smatra da je ugovorno tijelo bilo dužno prije zakazivanje eaukcije zatražiti pojašnjenje neprirodno niske cijene od ponuditelja, istu ponudu odbaciti kao nekvalificiranu, pa tek onda zakazati e-aukciju sa kvalificiranim ponudama. S tim u vezi, žalitelj ukazuje na ustaljenu praksu ponuditelja „Eurostar" d.o.o. Zenica i „Plan Plus" d.o.o. Zenica u prijašnjim postupcima, gdje firma „Eurostar" d.o.o. Zenica nastupa s enormno neprirodno niskom cijenom, nakon čega odustane od potpisa ugovora ili ne dostavi dokumentaciju po članku 45. ZJN koju je dužan dostaviti nakon odluke o dodjeli ugovora, čime onemogućuva korištenje sustava eaukcije.

U vezi s naprijed navedenim, ovo tijelo nalazi da su navedeni razlozi kojima se rukovodilo ugovorno tijelo prilikom odbijanja ponude „Eurostar" d.o.o. Zenica, neprihvatljivi iz razloga što se prema članku 1. stavak (3) i članku 3. stavak (1) Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije ("Službeni glasnik BiH" broj 66/16), ocjena prihvatljivosti ponuda utvrđuje nakon javnog otvaranja ponuda na zatvorenoj sjednici, a ne nakon e-aukcije, koja se provodi nakon provedene ocjene ponuda i koja predstavlja samo jednu dodatnu aktivnost u postupku javne nabave, bez narušavanja načina provođenja postupka, i što se prilikom zakazivanja e-aukcije u sustav e-aukcije unose samo prihvatljive ponude.

Članak 1. stavak (3) Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja e-aukcije: ***„E-aukcija je način provođenja dijela postupka javne nabave**, koji uključuje podnošenje novih cijena,*

izmijenjenih naniže, ili cijena i novih (poboljšanih) vrijednosti koje se odnose na određene elemente ponuda, a odvija se nakon početne ocjene ponuda i omogućava njihovo rangiranje pomoću automatskih metoda ocjenjivanja u informacijskom sustavu e-Nabave").

Članak 3. stavak (1) Pravilnika propisuje: ***„Prije zakazivanja e-aukcije ugovorno tijelo u sustav e-Nabave unosi sve prihvatljive ponude.***

Dakle, imajući u vidu činjenicu da je ugovorno tijelo prethodno, prije zakazivanja e-aukcije, izvršilo evaluaciju ponuda, te da je pojašnjenje neprirodno niske cijene, *predviđeno člankom 66. Zakona o javnim nabavama,* predmet ocijene prihvatljivosti ponuda, neprihvatljiva je argumentacija ugovornog tijela za ponovnu ocjenu prihvatljivih ponuda poslije održane e-aukcije.

S obzirom da je predmetno obrazloženje neprirodno niske cijene ugovorno tijelo zatražilo nakon što je ocijenilo prihvatljivost ponuda, te provelo e-aukciju, isto ne može biti od značaja za ocjenu prihvatljivosti ponude navedenog ponuditelja, zbog čega se žalbeni navod žalitelja usvaja kao utemeljen, kao i žalba u cijelosti.

Na temelju naprijed navedenog, ovo tijelo usvaja žalbu i predmet vraća na ponovni postupak u kojem će ugovorno tijelo u ponovnom postupku okončati postupak predmetne nabave, sukladno stavovima ovog tijela iz predmetnog rješenja i zakonskim i podzakonskim propisima iz oblasti javnih nabava.

Na temelju činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, sukladno članku 104. i članku 111. stavak (1) točka d) Zakona o javnim nabavama i članku 230. stavak (2) Zakona o upravnom postupku, ovo tijelo riješilo je žalbu kao u dispozitivu ovog rješenja.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 500,00 KM, izvršit će se na temelju posebnog rješenja ovog tijela u skladu sa člankom 108. stavak (7) ZJN i člankom 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih člankom 108. ZJN.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačno i izvršno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Sudu BiH u roku od 30 dana od dana prijema rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Samir Šehović, dipl.ing.arh.

Dostavljeno:
- Defter d.o.o. Sarajevo
- Općina Ključ
- Plan Plus d.o.o. Zenica
- Eurostar d.o.o. Zenica
- evidencija
- a/a